

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה
המחלקה הכלכלית
כ"ט תמוז תשע"ז
23 יולי 2017

אל: פרקליט המדינה

שלום רב,

הנדון: גב' איילה הוניגמן, ת.ז. 032068199

מח"ש 1029/17

1. לבקשתך, מצ"ב תיק מח"ש שבסמך והערותי, לצורך קבלת החלטה בענין.
2. בפתח הדברים אבקש להדגיש שני מאפיינים חשובים; נראה לי שנדרש להזכירם בנקודת המוצא לדיון.
 - א. ראשית, **אנו עוסקים במאטריה משמעתית, ולא פלילית**. מקבלי החלטות בעניין רגילים מאוד בקבלת החלטות על העמדה לדיון פלילי, ובטרם תתקבל החלטה בתיק יש לכייל את דרך המחשבה למידותיו של העולם המשמעתית; בהקשר זה, יש פער גדול בין המישור הפלילי למישור המשמעתית. בבואנו לעסוק בניגוד עניינים, איננו תרים כאן אחר "פן מחמיר נוסף" כדי לבחון האשמה בעבירה לפי ס' 284 לחוק העונשין, הנחת המוצא היא כי לא קיים פן כזה. לשם כך, למקרים בהם אין פן פלילי, נועד ההליך המשמעתית.
 - ב. שנית, חשוב להדגיש, ניגוד העניינים שחשודה בו גב' הוניגמן אינו בין החובה להגן על טוהר ההליך המכרזי לבין רצונם של האגף או של גב' הוניגמן לבחור מועמד ספציפי. מתח כזה, ניתן להודות כאן, **קיים במכרזים רבים: למשרד יש מועמד מועדף, ויש גם מועמדים אחרים**. צריך להתחשב בעמדת המשרד, מחד גיסא, ולקיים הליך הוגן מאידך גיסא. כך בדרך כלל – אך לא זו הבעיה במקרה דנן. כאן, מצד אחד של ניגוד

העניינים אכן ניצב טוהר ההליך לבחירת כוח אדם לשירות המדינה, אך מאידך גיסא לא נמצא רק האינטרס של אגף המשמעת, שרצה בבחירתו של מועמד מסוים, אלא **האינטרס האישי של גב' הוניגמן, שחששה, שאם לא יתקבל אותו מועמד, תהיה היא אישית חשופה לביקורת, ואף לסנקציות**, עקב הבטחות מפורשות, שנתנה, כפי שאכן התברר בדיעבד, שלא בסמכות, תוך פגיעה במשמעת בשירות המדינה ובהגינות שהתבקשה ממנה, כעובדת מדינה, קל וחומר כמנהלת, קל וחומר כמנהלת באגף המשמעת בשירות המדינה.

דו"ח הביקורת

3. הנושא שבפנינו טופל תחילה במסגרת ביקורת פנים בנציבות שירות המדינה. דו"ח הביקורת הוגש לנציב שירות המדינה דאז באוגוסט 2016.
4. עניינו של דו"ח הביקורת הוא איוש משרת תובע באגף המשמעת בנש"מ. משרה זו יועדה לבני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית. המשרה אוישה על ידי ממלאי מקום שונים, ואז ניסו לעבור לאיוש קבוע שלה. התקיים ניסיון להעביר מצה"ל, בהתאם לפרוצדורה שקיימת בעניינים כאלה, קצין מצטיין מהפרקליטות הצבאית – סרן עו"ד רוסלאן עותמן. אחר כך התברר שיש לקיים, לפני פניה לפרוצדורה שכזו, הליך של מכרז פנימי. למכרז ניגש מועמד אחד, עו"ד מוחמד מסאלחה, שעבד בייעוץ המשפטי במשרד רה"מ. הוא נפסל במכרז והגיש השגה. בהשגה כתב שידוע לו שהמשרה כבר הובטחה, לפני התכנסות וועדת הבוחנים, לעו"ד רוסלאן עותמן.
5. דו"ח הביקורת פותח בהסבר, על-פיו ניתן לאייש משרה בשירות המדינה באמצעות העברת חייל מצה"ל רק אם לפני כן התקיימו: (א) ניסיון להעביר עובד ממשרה אחרת באותו משרד ו-(ב) מכרז פנימי, והמשרה לא מולאה בדרכים אלה.
6. הביקורת קבעה כי במקרה זה אכן החלו הליכי ההעברה של עו"ד רוסלאן עותמן מצה"ל עוד בטרם נערך מכרז פומבי. עותמן אף עבר תחקיר בטחוני לפני מועד כינוס וועדת המכרזים. לאחר מכן התקיים המכרז הפנימי. לא ברור מדו"ח הביקורת מה היה המנגנון ש"הפעיל", בשלב מאוחר, את הפניה למסגרת הנכונה של מכרז פנימי. בתגובתה להשגה שהגיש מר מסאלחה, כתבה הוניגמן שפנו אליה מאגף משאבי אנוש [בנציבות] ונאמר לה שיש צורך לקיים מכרז פנימי. מכל מקום, למכרז הפנימי ניגש מועמד אחד בלבד, מר מוחמד מסאלחה, וועדת הבוחנים התקיימה ב-30.11.2015.
7. הביקורת קבעה כי "עו"ד הוניגמן התחייבה בהעסקתו של עו"ד רוסלאן קודם לכינוסה של ועדת הבוחנים. חמור מכך, על בסיס התחייבות זו עזב עו"ד רוסלאן את הצבא, ושכר דירה בירושלים, אליה חשב לעבור עם ארוסתו". הדו"ח מביא כמה מחילופי המסרונים בין הוניגמן לעותמן, מהם עולה באופן מפורש מחויבותה המחולטת והחד משמעית כלפיו, להעסיקו במשרה.

8. הביקורת מצאה כשל בהרכב וועדת הבוחנים, שכן עו"ד הוניגמן ישבה בראש הוועדה, למרות שהיתה לה דעה קדומה (להבדיל מדעה מוקדמת, הכוונה לדעה מוצקה, שכבר אינה ניתנת לשינוי) נגד עו"ד מסאלחה. הביקורת מצאה שכבר ביוני 2015, לפני ההליך המכרזי (ואף לפני הסיכום על העברתו של עו"ד עותמן) הוניגמן ראינה את מסאלחה לאותה משרה ופסלה את מועמדותו. יתרה מכך, הביקורת מסתייגת מכך שבעת שהתכנסה ועדת הבוחנים הוניגמן עדכנה את החבר האחר בוועדה, דרור גרניט, על כך שלא התרשמה ממר מסאלחה בראיון בעבר. הביקורת סברה שאין פסול בכך שגב' הוניגמן דיווחה על הראיון הקודם, אך יש בעיה בכך שדיווחה למר גרניט על עמדתה כלפי מר מסאלחה בעקבות אותו ראיון, דבר שהיה בו כדי ליצור גם אצל דרור גרניט דעה מוקדמת שלילית כלפי מר מסאלחה.
9. הביקורת הדגישה שהעמדה הקדומה של עו"ד הוניגמן לא היתה ערטילאית או כללית עליו, אלא נגעה למועמדותו לאותה משרה עצמה.
10. הביקורת מצאה שבועדת הבוחנים לא נשמע מר מסאלחה בלב פתוח ובנפש חפצה, על אף שחברי הוועדה אמרו להיפך, וזאת בין היתר משום שבעת שהתכנסה הוועדה היתה כבר התחייבות בפני מר עותמן, ואף היה קבוע בין גב' הוניגמן לבין מר עותמן תאריך קרוב (6.1.2015) לתחילת עבודתו באגף.
11. הביקורת איתרה סתירה בין גרסאותיה של עוה"ד הוניגמן באשר לראיון שערכה ביוני 2015 למסאלחה. בגרסה אחת (תשובתה לביקורת מיום 22.8.2016) היא כתבה שלא התקיים למסאלחה ראיון במחשבה להעבירו לאגף בהעברה בין משרדית. כל מה שארע, לדבריה, הוא שמסאלחה נכנס למשרדי אגף המשמעת על דעת עצמו ללא תיאום מראש ושוחח עמה על רצונו לעבור לאגף; היא הגדירה את האמירה שנערך לו ראיון כ"חטא לאמת".
12. עם זאת בגירסה קודמת שאותרה (מכתב מיום 22.12.2015), שבה ניסתה להדוף את הטענה שלא התקיים, כנדרש, ניסיון לאישי את המשרה על ידי העברת עובד ממשרה אחרת באותו המשרד, טרם הניסיון להעביר מועמד מצה"ל, היא כתבה "לבקשתו קיימו עמו ראיון, בסופו החלטתנו שלא לקלוט את מר מסאלחה לתפקיד נוכח אי התאמתו למשרה".
13. לאחר פניית נציב שירות המדינה, עקב דו"ח מבקר הפנים, וההתייעצות עם מנהל מח"ש ופרקליט המדינה, הוחלט על פתיחת חקירת משמעת בענין.

חקירת המשמעת

14. בחקירת מח"ש נתפסו מסמכים, ובהם דו"ח הביקורת והחומר ששימש בסיס להכנתו, וכן נגבתה הודעתו של עוה"ד רוסלאן עותמן, נתפסו ממנו חילופי הודעות טקסט בינו לבין עוה"ד הוניגמן, ונחקרה באזהרה עוה"ד הוניגמן.
15. תוספת משמעותית למסד הראייתי שנוספה בחקירת מח"ש היא הפירוט של ההתכתבות בין הוניגמן לעותמן, שנתפסה מהטלפון הנייד של עותמן. **ההתכתבות מלמדת על מחוייבות מוחלטת של הוניגמן כלפי עותמן, הן לגבי ההעסקה והן לגבי מועד תחילתה.** זאת, עוד בטרם התקיים הראיון למסאלחה בוועדת הבוחנים. היא האיצה בעותמן להקדים את

שחרורו מצה"ל, כתבה לו ביטויים כגון "מבחינתנו נשמח לקלוט אותך לעבודה, עדכן אותי בלוחות זמנים", "מחכים לך", "נשמח אם תוכל להתחיל את עבודתך באגף בהקדם האפשרי", "מחכה לשמוע, תודה על הסבלנות, וסליחה. מרגע שתכנס, דברים ייזרמו ☺, כל תאריך שתתן [לתחילת עבודה] בסוף נובמבר יהיה הימור בטוח", ועוד.

16. בהודעתה, לא נתנה הוניגמן הסברים של ממש להתנהגותה. היא פתחה בהצהרה ארוכה, שבה תקפה את בכירי מערכת המשפט וקשרה לעצמה כתרים, כתובעת מוכשרת ואמיצה: "זה יום עצוב מאוד לשירות הציבורי שהסיבה שאני נמצאת בסיטואציה הנוכחית הינה ניסיון של נציב שירות המדינה כמו גם גורמים נוספים לצייד מכשפות של אסף רוזנברג ושלי וכל האמצעים כשרים זהו יום עצוב לגלות שמישהו שפועל באומץ, ביושר ונלחם בשחיתות הופך למטרה בידי הגורמים הבכירים ביותר בשירות המדינה. ששני אנשים בוגרים ומבוגרים ובכירים במערכת אכיפת החוק, שהולכים ומדווחים באופן רצוני על קשר אישי, דבר חסר תקדים בשירות המדינה, במקום לקבל גיבוי והערכה על התנהלותם האמיצה ושוב אני אומרת, וחסרת התקדים, הופכים להיות שק חבטות של מי שלא ידעו לנהל ולטפל בסיטואציה ניהולית זו. העובדה שאחרי עשר שנים באגף המשמעת בהם הובלתי ונשאתי על כתפיי, תיקים קשים ומורכבים והרגישים ביותר בשירות המדינה, בוחרים לתפור לי תיק בתפרים גסים ומביכים והיום הזה הוא אות קלון לשירות המדינה. אני ניהלתי לבד את התיק נגד נתן אשל, חגי פלג, נגד זאב רוטשטיין, אני הבאתי עכשיו להרשעה של משה סויסה שהיה מועמד לנציב הכבאות, את כל זה אני עושה לבד מול בכירי הסנגורים, אני עובדת ימים כלילות בקשר ישיר מול פרקליט המדינה, מנהלי מחלקות בפרקליטות, המשנים ליועץ, היועץ המשפטי לממשלה עצמו... העובדה שאני נמצא כאן היום כשהתיק האישי שלי נקי ואין בו רבב, הערכות העובד שלי מצטיינות, אני עובדת בכירה בשירות המדינה אני נמנית על הסגל הבכיר, בכל מקומות העבודה הקודמים שלי נבחרתי כעבודת מצטיינת ויש לי תעודות למכביר... שני אנשים מבוגרים מדווחים על קשר רצוני בוגר ומקסים ואני מוצאת את עצמי בחקירת חשוד. גם במשטרים אפלים אני לא חושבת שזה קורה אבל אולי אני טועה. אני רוצה לחזור ולהדגיש החקירה הזו היא כסות מביכה ומבישה בניסיון לפגוע באסף ובי בניסיון לשבור את רוחנו בניסיון להשפיל אותנו ולבזות אותנו, אבל מכיוון שברור לי לגמרי מה עומד מאחורי החקירה, ומכיוון שפעלתי ללא רבב בעניין זה כמו בעניינים אחרים, הרי שחקירה זו לא רק שלא תשבור את רוחי ורוחנו ולא רק שלא תפגע בי או בנו, אלא היא רק מחזקת אצלי את ההבנה מה שנעשה כאן ושעל האמת והצדק שלנו אנחנו נילחם...".

17. עוד תקפה גבי הוניגמן בהודעתה את אנשי משאבי האנוש בנציבות והאשימה אותם כי הם אלה שהיו אמורים להתריע בפניה על כך שהיה אמור להיות מכרז פנימי קודם לגיוסו של

עותמן, שהיא לא היתה צריכה לשבת בוועדת המכרזים, וכן להתריע כלפי כל פגם אחר שהיה בהליך.

18. לדבריה היא מנהלת יחידת תביעות עמוסה, של 12-13 איש "לא מאות, כמו בפרקליטות". לדבריה, אם היא תסמוך על אנשי משאבי אנוש, לא תקבל לעולם תובע חדש במקום אחד שעזב. תובע אחר, המכיר את עותמן, המליץ בפניה עליו. היא פנתה למשאבי אנוש והם אלה שאמרו לה לראיין את עותמן. לאחר שקיבלה מאנשי כוח האדם אישור לקליטתו של עותמן כ"חייל מועבר" היא הודיעה לו על כך ואז הודיעו לה ממשאבי אנוש שצריך לקיים מכרז פנימי: "אני זוכרת שחטפתי את החום כי זה כל כך אופייני למשאבי אנוש בנציבות שחודשים ומתעסקים ומורחים אותי עם הרוסלאן הזה ואני רודפת אחריהם, ולתזכר, ואז פתאום אופס שכחנו. זה אגף משאבי אנוש בנציבות. אז על מה הם אחראים אם לא על זה? איך הם לא זוכרים שהם צריכים לעשות מכרז פנימי? אני כל הזמן צריכה להפעיל ולהזכיר".

19. בהמשך טענה הונוגמן כי התקיימה וועדת הבוחנים, וכי הציגה בפני חברי הוועדה את נושא השיחה הקודמת עם מסאלחה. בתחילה טענה שהציגה בפני הוועדה גם את המחוייבות כלפי רוסלן עותמן: "גם הנושא של רוסלאן עלה שם בוועדה לפני שהתחלנו. היתה לי סיטואציה אנושית לא נעימה, למרות זאת אני לא מכירה את האנשים האלה, ולכן אני רציתי שהתמונה הזו תהיה בפני הגורמים הרלוונטיים כדי שכשתתקבל ההחלטה צריך לקחת בחשבון את הסיפור המלא. מה הכוונה, לי אין שום בעיה לשבת במכרז פנימי ולשמוע מועמדים, ואני רוצה את התובע הטוב באגף, אבל אני איילה לא מעסיק פרטי, אנחנו מדינה, נש"מ לא איילה, נתנה התחייבות שהיא קולטת אותנו, משאבי אנוש אישרו את קליטותו במייל, כי משאבי אנוש שגו בהליך, כעת אם המדינה שגתה בתהליך צריך שכולם יידעו את התמונה המלאה, ויידעו את ההשלכות, שאם אני אבחר את במועמד אחר אנחנו נפר את ההתחייבות שלנו. בגישה שלי טעויות קורות וזה בסדר וצריך לפעול לפי מנהל תקין ואם בא מועמד הראוי במכרז הפנימי, אבל המדינה שגתה והמדינה התחייבה, והמדינה עומדת להפר הבטחתה ובעיני מישהו צריך להתקשר לאדון רוסלאן ולומר לו היתה תקלה איומה בוא נראה מה אפשר לעשות".

"כשכונסה הוועדה ואני בראשה, מרכזת הוועדה היא אשת משאבי אנוש בנציבות, הם שליוו אותי, ברור שהיא יודעת [על רוסלאן עותמן]. לגבי המועמד רוסלאן עלה בוועדה בוודאות לפני שנכנס מסאלחה שהיה איזה הליך שההליך הזה מבוטל נוכח העובדה שמתכנס מכרז פנימי".

"ש. נאמר השם רוסלאן? נאמר מה הבעיה?"

ת. הנושא עלה בלי שם, ואני זוכרת בוודאות שנציגת משאבי אנוש של נציבות ידעה במה מדובר. זאת ועוד משאבי אנוש זו עדנה אלפסי הסמנכ"לית, שמעון אוחנה ויש עוד בחורה או שנים. במשך חצי שנה אני מתקשקשת מולם בעניין רוסלאן. זה לא דבר שגרתי בנציבות או בשירות המדינה בכלל שמאשרים קליטה של עובד, הוא עוזב מקום עבודה כדי להתחיל לעבוד בנציבות ואז מגלים שצריך לעשות מכרז. אז דיברתי עם שמעון, עם עדנה, שני מנהלי מש"א, שניהם אמרו לי, שצריך לכנס ועדה למכרז פנימי ושלא אדאג ושאל אחד לא יגיש מועמדות. שמעון ידע שאני בוועדה ויו"ר הועדה. ההחלטה אם אני כן או לא מנועה מלשבת בוועדה היא לא החלטה שלי. החובה שלי היא שאם יש מידע שעלול לגרום לכך שאני אהיה מנועה לשבת בוועדה אני אציף וכך היה. מי שקבע לשבץ אותי בוועדה כיו"ר ידע היטב היטב שאני מעורה ושלובה בתהליך מול רוסלאן. זה לא היה סוד. שתבוא עדנה ושמעון ויספרו, עם כל הכבוד, כל מה שעניין אותי שהמדינה תיקח אחריות על רוסלאן ועשו על זה ברור אצל הנציב. הראיתי את הדברים וגם אצל המבקר פנים. ואני אומר דבר נוסף מדובר בפאשלה ענקית של שמעון אוחנה, הוא יכול להיות אבא שלי, הוא איש טוב, הוא מהזן הישן אין לו מושג בשיט, כשאני נקלטתי בנציבות, רציתי לדעת מה השכר, הוא אמר תשאלו באגף. הוא לא ידע מה לענות. בבירור ישבנו אצל הנציב, שמעון רעד, הוא על סף גימלה, הוא עשה טעות בתום לב, הוא איש טוב, ואני לא הרגשתי בנוח להשפיל את שמעון אצל הנציב. אז אני אמרתי בעדינות בואו ניקח אחריות, אני אפילו זוכרת שאני מיוזמתי פניתי לרוסלאן כי רציתי שמישהו יגיד לו, הוא גם שכר דירה, אני אמרתי לו נעשתה טעות, מתכנסת ועדת בוחנים, אמרתי לו אני לא יכולה להבטיח לך מה יקרה מה עם התקן ואמרתי לו אל תחכה תחפש תפקיד. אני לא יודעת אם יש לי את ההודעות כי שדרגתי את הטלפון".

20. בהמשך שאל החוקר שאלת הבהרה, והוניתגמן שינתה את גירסתה :

"ש. ממה שספרת עד כה עדכנת את ועדת הבוחנים בשני נושאים – אחת שיחה לא רשמית עם מסאלחה ושתיים על ההתנהלות עם רוסלאן?

ת. לא נכון. על מסאלחה עדכנתי רשמית את הועדה. לגבי רוסלאן השם לא עלה. לא דיווחתי את זה. היה דיבור בוועדה אולי אני, אולי המרכזת, שהיה ברור שהמשאבי אנוש מכירה את הסיפור את זה. לא באתי ואמרתי בדיווח כי היה לי ברור לגמרי שכיוון שמשאבי אנוש בנציבות טיפלו מולי בענייניו של רוסלאן והם הבינו ששגו וכינסו ועדה למכרז פנימי, וכיון שמשאבי אנוש הם אלה שביקשו ממני לבוא לשבת כיו"ר הוועדה הזו, אזי לא היה שום צורך שאדווח בוועדה דיווח פורמלי שכן הנחתי בהנחת מוצא שהדברים שהיו ידועים למשאבי אנוש ואין בהם כדי למנוע ממני לשבת בוועדה".

21. גרסתה של הוניהגמן היא אפוא כי הניחה שאנשי משאבי אנוש, המודעים לתהליך שהיה מול רוסלאן עותמן, ידעו שהיא חברה בוועדת הבוחנים של המכרז המואלץ בו התמודד מסאלחה, ולא מנעו זאת, ומכן שאין מקום לתלונות כלפיה בנושא זה.
22. גב' הוניהגמן מתעלמת מכך שאיש במחלקת משאבי האנוש לא ידע על עומק המחוייבות שלה, ברמה האישית, כלפי עותמן, ולא קרא את תעבורת המסרונים ביניהם. גם אם אנשי משאבי אנוש ידעו משהו על הליך קודם להעברת איש קבע מצה"ל לאותה משרה, הם לא ידעו שבעצתה של הוניהגמן התיר הקצין את חוזהו עם צה"ל, שכר דירה בירושלים, ועשה את כל הצעדים הדרושים, תחת לחץ מצידה להקדים את התייצבותו לעבודה באגף המשמעת.
23. גב' הוניהגמן ידעה-גם-ידעה מה צפוי לקרות אם יסוכל קיום ההתחייבות שלה כלפי סרן עו"ד רוסלאן עותמן. מה שהיה צפוי לקרות – אכן קרה. בדיקת מבקר הנציבות את התהליך, טענות נגדה על התחייבותה, בחוסר סמכות, כלפי המועמד, לקבלו לעבודה, ולבסוף גם חקירה משמעתית. לכן היא היתה מוכנה לעשות כל דבר כדי שרוסלן יזכה בתפקיד, לרבות ניטרולו, הלכה למעשה של המכרז בו התמודד מסאלחה.

סיכום

24. בעיני מדובר בעבירת משמעת מובהקת של התנהגות שאינה הולמת ושל התנהגות לא הגונה במילוי התפקיד. ישנן וועדות בוחנים בהן אחרי שמתפרסמת התוצאה אומרים שהיא היתה ידועה מראש, אך הדבר נובע מעמדתם של חברי הוועדה כלפי מי מהמועמדים והיכרותם מראש עם יכולותיו. חבר וועדת בוחנים לא יכול לשמש בתפקידו אם הוא "לא רואה בעיניים", בשל העובדה שהמכרז בעיניו הוא רק משוכה שצריך לדלג מעליה כדי להגיע להליך אחר – במקרה זה הליך של העברה מצה"ל. במקרה זה, אילה הוניהגמן ידעה היטב, כי אם לא תסיר את מסאלחה מהדרך, תהיה הנציבות צפויה לטענות קשות מרוסלאן עותמן, על רקע התחייבותה המפורשת כלפיו להעסיקו. היא ידעה גם, שטענות אלה נגד הנציבות יביאו בהכרח לבירור נגדה, בגין ההבטחות חסרות הבסיס וההתחייבות המופרשת שהעבירה לרוסלאן בכתב. את כל אלה ביקשה למנוע, מעצמה כמו גם מהנציבות, ועל כן פעלה בוועדת המכרזים בניגוד עניינים, העדיפה את הענין האישי שלה על השליחות הציבורית, ועשתה כל שביכולתה כדי לסלק מהדרך את מסאלחה ואת המכרז בו הגיש מועמדות.
25. אשר על כן עמדתי היא כי יש מקום להגיש לבית הדין למשמעת תובענה נגד אילה הוניהגמן. רצוי לבקש ממח"ש לגבות עדויות מדרור גרניט, מוחמד מסאלחה וממרכזת הוועדה. זאת למרות שעדויותיהם של מסאלחה וגרניט מופיעות בהתייחסויות שלהם במסגרת ההשגה שהגיש מסאלחה ובחומר שנאסף ע"י ביקורת הפנים.

בברכה,

דן אלדד

מנהל המחלקה הכלכלית

